

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№ 23502

гр. София, 08.07.2025 г.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 37 състав, в
закрито заседание на 08.07.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Адриан Янев

като разгледа дело номер **9679** по описа за **2024** година докладвано от съдията,
и за да се произнесе взе предвид следното:

Постъпила е молба от 01.04.2025 г. на Н. В. В., с която се иска освобождаване от
внасянето на държавна такса и предоставяне на безплатна правна помощ.

С разпореждане № 11649/04.2025 г. са дадени указания в 7- дневен срок за представяне на
декларация за семейно и имуществено състояние, получаваните доходи и тези на неговото
семейство, както и документи, ако се позовава на обстоятелства за здравословното състояние и
трудова заетост. Указано е, че при неизпълнение на указанията, молбата ще се остави без
уважение.

Разпореждането е връчено на 16.06.2025 г. по реда на чл. 18а, ал. 9, вр. чл. 137, ал. 5 АПК,
при което указаният 7-дневен срок е изтекъл на 23.06.2025 г.

Постъпила е молба на 23.06.2025 г. от Н. В. В., с която се представят амбулаторен лист от
17.10.2024 г., епикриза от 15.10.2024 г. и справка в имотния регистър на името на Н. В. В. за
наложени възбрани върху два имота. Не са изпълнени указанията за представяне на декларация за
имуществено състояние.

Извършена служебна справка в деловодната система на АССГ, от която се установява, че към
01.04.2025 г. Н. В. В. е инициирал образуването на 317 броя дела (4 от тях като ищец, а
останалите като жалбоподател). 39 бр. дела са образувани преди 2024 г., а останалите 278 бр. дела
са образувани през 2024 г. и 2025 г.

Съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на [чл. 83, ал. 2 ГПК, вр. чл. 144 АПК](#) такси и разноски по
производството не се внасят от физически лица, за които е признато от съда, че нямат достатъчно
средства да ги заплатят.

Според чл. 94 ГПК правната помощ се състои в осигуряване на безплатна адвокатска
защита. В Закона за правната помощ са (ЗПрП) регламентирани вида, обхвата и предпоставките
за предоставяне на правна помощ. Съгласно чл. 23, ал. 3 ЗПрП правна помощ по
административни дела се предоставя в случаите, когато въз основа на представените
доказателства се прецени, че страната няма средства за заплащане на адвокатско възнаграждение.

Според чл. 24 ЗПрП правна помощ не се предоставя: 1. когато предоставянето на правна помощ не е оправдано от гледна точка на ползата, която тя би донесла на лицето, кандидатстващо за правна помощ; 2. когато претенцията е очевидно неоснователна, необоснована или недопустима; 3. в случаите на търговски дела и данъчни дела по ДОПК освен ако страната, кандидатстваща за правна помощ, е физическо лице и отговаря на условията за предоставяне на правна помощ.

В чл. 24а, ал. 1, т. 3 ЗПрП регламентира, че правна помощ не се предоставя при злоупотреба с правото на правна помощ. Според § 1, т. 3, б. „а“ от ДР на ЗПрП „Злоупотреба с право на правна помощ“ е налице при всяко друго недобросъвестно упражняване на правото на правна помощ, извършено в противоречие с целта на закона и правата и законните интереси на страните в производството. В чл. 3 ЗПрП е посочено, че целта на закона е да гарантира равен достъп на лицата до правосъдие чрез осигуряване и предоставяне на ефективна правна помощ.

Законодателят е въвел ограничения до съд под формата на условия, като в настоящия случай едно от тях се изразява в задължението за заплащане на държавна такса за образуване на производство пред съд, което може да се преодолее, ако търсещият съдебна защита няма достатъчно средства.

Държавната такса е финансово плащане със задължителен характер, което се налага едностранно от държавата. Тя е плащане в полза на държавния бюджет от конкретно физическо или юридическо лице заради това, че е предизвикало действието на държавен орган в свой интерес или му е предоставена исканата услуга.

В случая е установен символичен размер от 30 лева за държавната такса за подаване на частна жалба, който има за цел да индицира основателното намерение на страната, че действително иска и търси не нещо друго, а защита на своите права пред касационната инстанция. По този начин е постигнат баланс между правото на достъп до съд и пресичане възможността за водене на множество дела, без да се търси реална защита. Именно преследваната легитимна цел е да не се затрудни правосъдието чрез изразходване на средства и усилия за разглеждане на дела, по които инициаторът им реално не търси съдебна защита.

Законодателят е въвел ограничения и чрез въвеждане на изисквания за предоставяне на безплатна правна помощ, а именно: липса на средства за заплащане на адвокат и интересите на правосъдието изискват това. В тази насока са чл. 24а, ал. 1, т. 3, вр. § 1, т. 3, б. „а“ от ДР на ЗПрП, които препращат към целта на закона по чл. 3 ЗПрП, а именно да се гарантира равен достъп на лицата до правосъдие чрез осигуряване и предоставяне на ефективна правна помощ. По този начин се цели пресичане на възможността за необосновано изразходване на средства от бюджета за предоставяне на правна помощ на лица, които реално не търсят съдебна защита или предоставянето на правна помощ не е оправдано с оглед претенцията.

Преценката дали са налице условията за освобождаването от такси и разноски, респ. за предоставяне на безплатна правна помощ, не следва да се прави само и единствено на база имущественото и материалното състояние на ищеца, а следва допълнително да се държи сметка дали са налице опити за злоупотреба с права. Освобождаването от внасянето на държавна такса не означава, че предоставената от държавата правосъдна услуга е безплатна, а за нея заплаща обществото чрез държавния бюджет, поради което при преценката за освобождаване следва да се държи сметка доколко упражняването на правото на жалба е действително свързано с търсена от него защита на правата му, която следва да бъде осигурена в интерес на обществото, или представлява злоупотреба с право, която е забранена съгласно [чл. 57, ал. 2 КРБ](#) и [чл. 3 ГПК, вр. чл. 144 АПК](#). Според практиката на ЕСПЧ такава злоупотреба с право е налице при многобройни и сходни /повтарящи се/ жалби на едно лице, което не може да се приеме за съвместима с нормалното функциониране на съдебната система, нито отговаря на интересите на

демократичното общество, поради което не следва да се допуска и подпомага, включително и чрез освобождаване от заплащане на такси и разноски по делата. От приложената по делото справка се установява за образувани 278 бр. дела от Н. В. през 2024 г. и 2025 г. (служебно известно е на съда, че същите имат за предмет по Закона за достъп до обществена информация и то срещу един и същи орган). Образоването на множество дела представлява липса на основателното намерение на страната, че действително търси защита на своите права. Касае се за необмислени оспорвания и воденето на множество дела, без да се търси реална защита, т. е. налице е тенденция да се образуват множество дела. Същото има значение и за касационните оспорвания, тъй като необмислеността за образувани множество дела пред АССГ се отразява и за необмисленост при касационното оспорване, т. е. щом не се търси реална защита пред АССГ, то и такава не се търси пред касационната инстанция.

Искането за освобождаване от такса и предоставянето на правна помощ представлява злоупотреба с право и не е съобразено с обществения интерес и нормалното функциониране на правосъдната система. В тази връзка съдът не може да толерира и допуска злоупотреба с право. В случай, че жалбоподателят има желание да образува множество дела и да оспорва съдебни актове по тези, то същият следва да съобрази тези свои намерения с условията за достъп до правосъдие, сред които е внасянето на символична държавна такса от 30 лева за подаване на частна жалба.

В допълнение следва да се посочи, че не са изпълнени в срок указанията на съда за представяне на декларация за имуществено състояние по смисъла на чл. 83, ал. 2, т. 2 ГПК и чл. 23, ал. 3, т. 2 ЗПрП. Неизпълнението на това изискване, въпреки дадените указания, представлява самостоятелно основание за отхвърляне на молбата за освобождаване от държавна такса и предоставяне на правна помощ.

Предвид изложеното, съдът

О П Р Е Д Е Л И :

ОТХВЪРЛЯ молбата от 01.04.2025 г. на Н. В. В., с която се иска освобождаване от внасянето на държавна такса в размер на 30 лева за подаване на частна жалба и предоставяне на безплатна правна помощ за приподписване на частната жалба.

Определението подлежи на обжалване пред Върховен административен съд в 7 - дневен срок от съобщаването му на страните.

Съдия: